

KORTVERSION

Värsta reglerna

Regler är något som alla företag måste förhålla sig till. Handeln berörs idag inte bara av våra nationella regler utan regelbördan har utökats i takt med globaliseringen och EUs inre marknad. Krångliga och onödiga regler innebär stora kostnader för företagen inom handeln. Det är pengar, tid, resurser och engagemang som skulle göra bättre nytta ute bland kunderna i butiken och på nätet, på lagret eller i jakten på nya leverantörer och affärsmöjligheter.

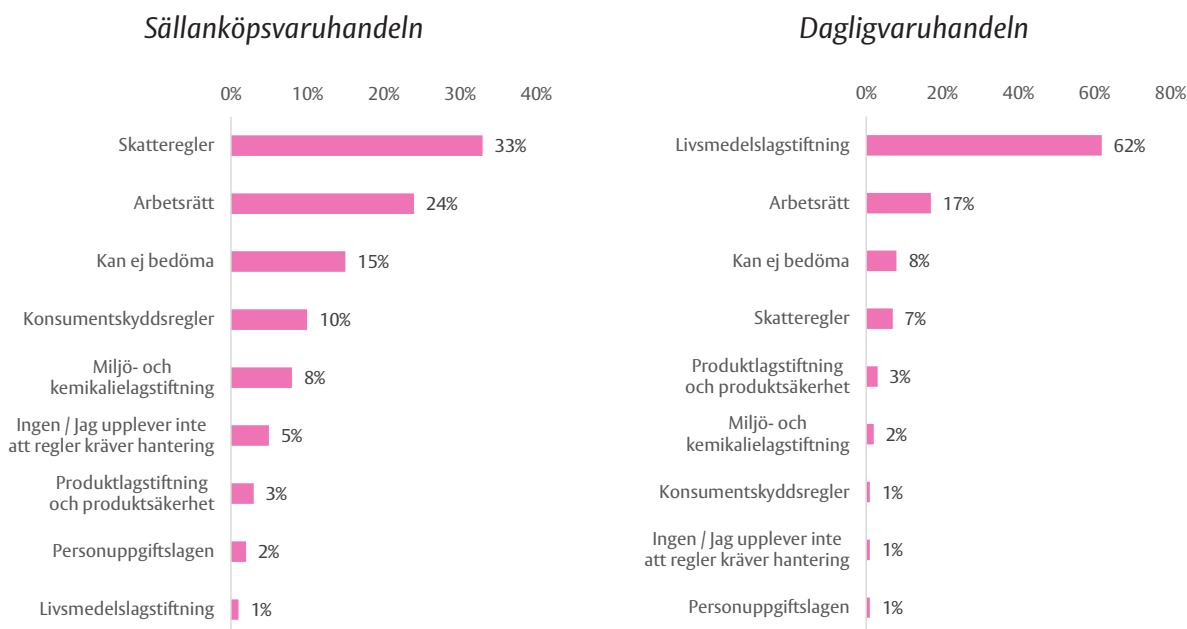
Svensk Handels övergripande förslag på åtgärder

- ▶ Upprätta en maximal tidsgräns för handläggning i statlig och kommunal förvaltning
- ▶ Inför bäst före-datum på regler - regler tidsbegränsas och utvärderas innan de antingen ges en ny tidsfrist eller avskaffas
- ▶ Inför regeltak och principen om "En regel in – en regel ut"

Regelverk som kräver mest hantering

I undersökningen Värsta Reglerna 2017 upplever våra medlemmar inom sällanköpsvaruhandeln att skatteregler är det område som kräver mest hantering. Dagligvaruaktörerna uppgav livsmedelslagstiftning. För både dagligvaruaktörerna och sällanköpsvaruaktörerna följer arbetsrätt som det näst mest resurskrävande regelområdet.

Inom vilket enskilt område kräver regler mest hantering?

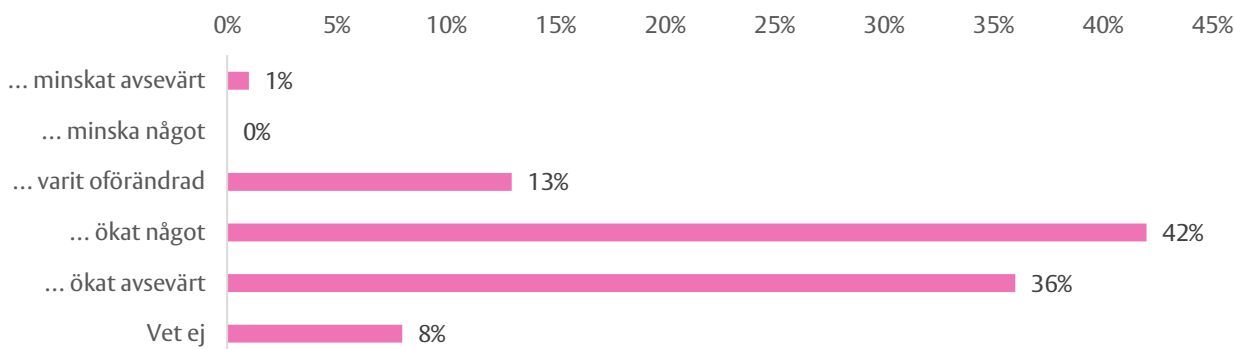

8 av 10 företag anser att regelbördan har ökat

Nästan 8 av 10 – 78 procent – företag svarar att de upplever att regelbördan har ökat under de senaste 5 åren, antingen något eller avsevärt. Sammanlagt anser endast en procent att regelbördan har minskat.

Under de senaste 5 åren upplever jag att regelbördan överlag har...

Arbetsrätt

Undersökningen visar att företagen känner till att det arbetsrättsliga regelverket är omfattande och resurskrävande och kan påverka dem i hög grad. Omfattningen och komplexiteten gör att företagen inte anser sig ha en hög grad av kunskap om regelområdet.

Det som företagen uppfattar som mest betungande och resurskrävande i arbetsrättsliga regelverket är uppsägningar p g a personliga skäl. Ett annat problematiskt område för företagen är turordningsreglerna vid uppsägning p g a arbetsbrist, som utgör ett hinder för arbetsgivaren att avgöra vilken kompetens som behövs för den fortsatta verksamheten. Svensk Handel anser att följande ändringar krävs i lagen om anställningsskydd:

- ▶ *Inför en begränsning för hur länge en anställning ska bestå vid tvister i samband med en uppsägning p g a personliga skäl.*
- ▶ *Vid arbetsbristuppsägningar ska turordningsreglerna som baseras på anställningstid ersättas med regler där de anställdas kompetens avgör vilka som ska arbeta kvar.*

Skatterätt

Momsen ligger i toppen i vår undersökning likväl som i EU:s mätningar vad gäller regelbörda. Särskilt de små företagen får bära upp till 35 gånger så höga fullgörandekostnader som ett stort företag enligt Skatteverket. Hela 98 procent av de som är momsregistrerade är små eller medelstora företag samtidigt som 75-80 procent av momsintäkterna kommer från 2 procent av företagen. Det finns därför stora möjligheter att förenkla momsen både för stora och små företag utan egentlig effekt på skatteintäkterna. Förenklingsförslagen från regeringen lyser dock med sin frånvaro.

- ▶ *Förenkla och utvidga möjligheten till momsredovisning kvartalsvis, årsvis och enligt kontantmetoden.*
- ▶ *Underlätta för företagen att justera en tidigare redovisad utgående moms på grund av kundförluster.*
- ▶ *Förenkla företagens skattedeklarationer.*

Konsumentskydd

Det konsumenträttsliga regelverket är komplext och omfattande vilket ställer krav på företags kunskap att läsa in sig och anpassa verksamheten efter reglerna. Nya regler tillsammans med att gamla regler behöver tolkas i den nya digitala kontexten är resurskrävande. Omfattande krav på vilken information ett företag ska lämna till konsumenter i olika situationer och som följer av olika regler är betungande. Det kan ifrågasättas hur stor del av informationen som konsumenter faktiskt tar till sig.

- ▶ *Ta fram en vägledning och tips på hur informationsplikterna kan fullgöras på enklare och mer effektivt sätt på EU-nivå.*
- ▶ *Berörda myndigheter ska ha ett tydligt ansvar för att göra gällande regler tillgängliga för företag på ett enkelt sätt.*
- ▶ *Regeringen måste verka för att ytterligare harmonisera konsumentreglerna och minska den totala mängden av informationsplikter på EU-nivå.*

Personuppgiftslagen

Reglerna om hur företag får behandla personuppgifter blir allt mer centrala i takt med den digitala utvecklingen och ett allt större värde i att kunna analysera data från sina kunder. Därutöver ska den nya dataskyddsförordningen/GDPR tillämpas fullt ut från den 25 maj 2018. Resultatet i undersökningen visar på att personuppgiftslagen inte anses alltför betungande för företagen hittills. Detta kommer att förändras i och med ikraftträdandet av dataskyddsförordningen/GDPR. Dels på grund av att det svenska undantaget för ostrukturerat material (e-post, minnes-anteckningar mm) försvinner, och dels på grund av att det i dataskyddsförordningen föreskrivs höga sanktionsavgifter för överträdelser. Detta i leder i sin tur till att företag i högre utsträckning än tidigare behöver dokumentera hur de följer reglerna för hur personuppgifter får behandlas. Kunskapen om reglerna har höjts väsentligt under andra halvan av 2017 och förberedelserna för att uppfylla kraven i dataskyddsförordningen är mycket omfattande och kostsamma hos handelsföretagen. Svensk Handel anser att:

- ▶ *Berörda myndigheter ges ett tydligt ansvar att ge företagen tydlig vägledning för hur dataskyddsförordningen ska tolkas och tillämpas .*
- ▶ *Regeringen måste verka för att de europeiska och svenska dataskyddsreglerna är väl balanserade och möjliggör för företag att vara internationellt konkurrenskraftiga, bland annat genom att undvika dubbelreglering.*

Livsmedelslagstiftningen

Att livsmedelslagstiftningen kräver en hög grad av både kännedom och hantering är inte överraskande, då kraven på att livsmedel ska vara säkra att konsumera är mycket höga. Det är samtidigt viktigt att lagstiftningen inte är mer betungande än nödvändigt, då handlarna framhåller att kontroller och dokumentation kräver mest hantering. I takt med den tekniska utvecklingen kan detta förhoppningsvis minska. Svensk Handel anser att:

- ▶ *Företagens egenkontroller i större utsträckning borde utnyttjas för att minska myndigheters arbete med att kontrollera att lagstiftningen följs.*
- ▶ *Berörda myndigheter, i nära samverkan med livsmedelsbranschen, säkerställer att ökade krav på digitalisering inom livsmedelskontrollen leder till en ökad effektivitet och minskad byråkrati.*

Miljö- och kemikalielagstiftningen

Regelbördan inom miljö och kemikalieområdet ökar. Lagstiftningen är omfattande och det krävs överlag en expertkompetens för att kunna tolka och efterleva ställda krav. Större företag har mer resurser och har de senast åren rekryterat in biologer, kemister, ekotoxikologer etc – en yrkeskategori som tidigare inte fanns inom handeln. Mindre företag har mer fokus på huvudverksamheten som ligger närmast företaget. Det finns sällan en specifikt ansvarig person för dessa frågor. Detta gör sammantaget att kunskapen är högre bland stora företag än bland små.

- ▶ *Berörda myndigheter ska ha ett tydligt ansvar för att göra gällande regler tillgängliga för företag på ett enkelt sätt. Det behövs bättre stöttning till mindre och medelstora företag i form av utökad information och konkret vägledning.*
- ▶ *Det av regeringen föreslagna substitutionscentret* bör även ha fokus på att höja kunskapsnivån generellt bland svenska företag samt stötta mindre och medelstora företag med frågor kring efterlevnad av befintlig kemikalielagstiftning.*
- ▶ *Regeringen bör undvika nationella särregler och istället ge utökade resurser till Kemikalieinspektionen för att kunna driva på översynen av EUs kemikalielagstiftning (REACH), för en mer harmoniserad lagstiftning.*

**Målet med substitutionscentret är att öka kunskapen om farliga ämnen i varor och främja näringslivets utbyte (substitution) av farliga ämnen i varor och produkter.*

Produktlagstiftning och produktsäkerhet

Större företag och företag som själva köper in varor har generellt en djupare kunskap på området då de också anses ha ett större ansvar för de varor de sätter på den svenska marknaden. Mindre företag har stor tillit till sina leverantörer och är inte riktigt medvetna om vilket ansvar de har som återförsäljare. Överlag är kunskapen kring produktsäkerhet därför lägre bland mindre företag, så också hanteringen, det vill säga att försäkra sig om att produkterna de säljer är säkra och följer gällande lagstiftning.

- ▶ *Regeringen behöver avsätta mera resurser och ge berörda tillsynsmyndigheter ett tydligt ansvar att stötta mindre och medelstora företag kring dessa frågor med utökad information, dialog och vägledning.*
- ▶ *Berörda marknadskontrollmyndigheter behöver satsa mer på informationskampanjer och utbildningstillfällen kring produktsäkerhet och CE-märkningslagstiftning.*
- ▶ *Regeringen måste verka för att utöka marknadskontrollen så att konkurrensen inte snedvrids. De företag som investerar pengar och arbete i att hålla koll på sina varor ska inte missgynnas.*
- ▶ *Regeringen måste verka för att lagstiftningen på området moderniseras efter den allt mer globala och digitala konsumenten. Svensk Handel upplever att marknadskontrollen har en stor brist på detta område som behöver åtgärdas.*

På svenskhandel.se/rapporter hittar du den kompletta rapporten Värsta reglerna